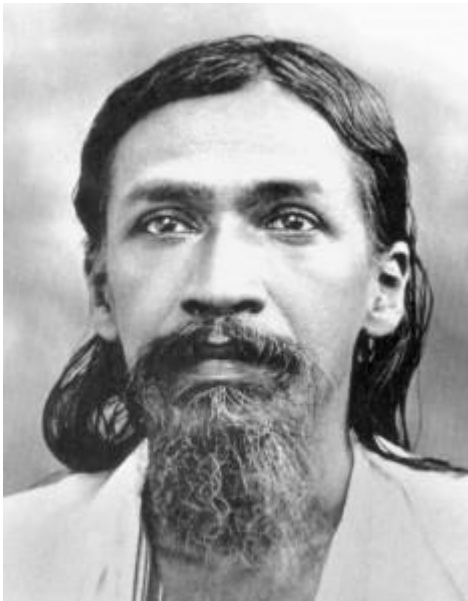

Aurobindo's leer: mentale niveaus doorkruisen om het supra-mentale te bereiken en een vernieuwd transformerend bewustzijn te verkrijgen.

In de filosofie en in het werk van Sri Aurobindo staat het supra-mentale centraal. Aurobindo is van mening dat de mens de opdracht heeft om zich met het supra-mentale te verbinden en daaruit te gaan leven. Als ik het goed begrijp is dat supra-mentale niet een niveau hoger dan het mentale, maar een bewustzijns- en ontwikkelingsveld dat van een totaal andere orde is dan de ons bekende dimensies, en dat in andere tradities wordt aangeduid als het koninkrijk van de hemelen (christendom), Tao (taoïsme) en het pleroma (gnostieken). Voordat de zoekende het supra-mentale kan ervaren, zal hij of zij volgens Aurobindo vijf verschillende mentale lagen of werelden moeten doorkruisen. Die vijf gebieden of niveaus corresponderen met ervaringsfeiten die duidelijk onderscheiden en toetsbaar zijn voor degenen die de capaciteiten hebben dit opstijgen bewust te ondernemen.

Aurobindo noemde deze ervaringsgebieden achtereenvolgens in stijgende lijn (voor wat betreft toenemende vibratie en verlichting) :

1. het gewone mentale
2. het hogere mentale
3. het verlichte mentale
4. het intuïtieve mentale
5. het boven-mentale (niet te verwarren met het Supra-mentale).

In dit artikel bespreek ik die vijf niveaus aan de hand van het boek 'Sri Aurobindo of het Avontuur van het Bewustzijn' van Satprem.

1. Het eerste niveau, het gewone mentale, kennen we allemaal. Hierin zien we de dingen stuk voor stuk, op elkaar volgend en lineair. Het bewustzijn in dit gebied kan geen gedachtesprongen maken, want dan klopt de logica niet meer. Er is dan geen herkenning meer, waardoor bepaalde zaken onsamenhangend, irrationeel en wazig zijn. De mens in dit gebied kan geen waarheid of feit in zijn

bewustzijnsveld toelaten, zonder automatisch alles wat niet die waarheid of dat feit is te verwerpen. Alles wat niet klopt met het huidige wereldmodel wordt gerekend tot het gebied van de dwaling, de leugen en de nacht. In dit gebied wordt alles ervaren en begrepen in termen van onverzoenlijke tegenstellingen: wit-zwart, goed-fout, waarheid-dwaling, God-satan enzovoort.

Het gewone mentale wordt vanuit hogere bewustzijnstoestanden ervaren als een grauwe sluier die is samengesteld uit donkere puntjes. Van tijd tot tijd komt er een lichtvonkje van boven, een kleine vreugde, een vlammetje van liefde, dat danst in die grauweheid. Sri Aurobindo zegt dat deze neutrale basis zo dik en kleverig is, dat deze alles absorbeert, alles van zijn kleur ontdoet, alles naar beneden trekt met zijn duistere zwaartekracht. In dit gebied zijn we niet in staat vreugde of lijden lang te verdragen. De weinige lichtvonkjes zijn heel klein en doven snel uit.

2. Het tweede niveau, het hogere mentale, komt veel voor bij filosofen en denkers. Daar is het al heel wat minder donker en vrijer. De basis is niet helemaal grijs, maar neigt naar het blauwe. De lichtuitbarstinkjes die van boven komen zijn minder snel verzwolgen. Ook zijn ze intenser, rijker en frequenter. De vreugde heeft de neiging langer te duren, de liefde om weidser te zijn, en beide zijn minder onderworpen aan de talloze omstandigheden van de diepere lagen.

3. Het derde niveau, het verlichte mentale, is anders van aard. Wanneer het hogere mentale de stilte aanvaardt, stijgt het tot dit domein. De substantie wordt helderder en wat druppelsgewijs kwam in het hogere mentale, komt nu in stromen. De basis is niet langer een algemene neutraliteit, maar een zuiver spiritueel gemak en geluk, waartegen de speciale tinten van het esthetisch bewustzijn zich aftekenen of van waaruit ze zijn ontstaan. Het bewustzijn vult zich met een stroom van vaak gouden licht, doorweven met verschillende kleuren, al naar gelang de innerlijke toestand. Het is een invasie van licht en tegelijkertijd ontstaat er een toestand van enthousiasme. In het algemeen gaat de toegang tot dit nieuwe gebied gepaard met een spontaan opbloeien van scheppende vermogens, vooral op het gebied van de poëzie.

4. Het vierde niveau, het intuïtieve mentale, verschilt van het verlichte mentale door zijn heldere doorzichtigheid. Het is rap en springt als het ware op blote voeten van rots naar rots. Het bewustzijn in dit gebied is niet langer gekluisterd aan het denken dat ons aan de aarde bindt, zoals dat nog wel het geval is bij het hogere mentale. De kennis die op dit niveau wordt verworven is een bliksemschicht die uit de stilte ontspringt. Alles is er, niet echt hoger en dieper, maar hier, in ons en om ons, en het wacht er alleen maar op dat we een beetje helder zijn. Op dit niveau staan we niet zozeer voor de opdracht om ons te verheffen, maar om blokkades weg te nemen.

Met de intuïtie doet ook een bijzondere vreugde haar intree, die ogenschijnlijk anders is dan de verlichte vreugde. Het is niet meer de golf die van buitenaf lijkt binnen te dringen, maar een soort herkennen. Sri Aurobindo placht te

zeggen dat de intuïtie de herinnering van de waarheid is. In de intuïtieve flits ervaren we duidelijk dat kennis geen ontdekking van het onbekende is, maar dat we onszelf ontdekken. In de taal van de intuïtie wordt alles kort en bondig geformuleerd, zonder een woord teveel. Dit staat in contrast met de overdadige taal van het verlichte mentale.

De intuïtie ziet de dingen in flitsen, punt voor punt, en niet als een geheel. De ruimte die door de flits wordt onthuld is aangrijpend en onweerlegbaar, maar het is slechts een ruimte van waarheid. Het mentale heeft de neiging beslag te leggen op de intuïtie. Sri Aurobindo zegt dat het maakt er tegelijkertijd teveel en te weinig van maakt. Teveel om het zijn intuïtie ten onrechte generaliseert door zijn ontdekking door de hele ruimte te willen uitbreiden. Te weinig omdat het, in plaats van de flits rustig zijn werk van verlichting en verheldering van onze substantie te laten doen, er zich onmiddellijk meester van maakt, het overdekt met een laagje denken (of met een schilderachtig, dichterlijk, wiskundig of religieus laagje) en zijn flits alleen nog maar begrijpt via de intellectuele, artistieke of godsdienstige vorm die het daaraan heeft opgelegd.

Het is moeilijk het mentale te doen begrijpen dat een openbaring heel machtig en zelfs geweldig kan zijn zonder dat men er iets van begrijpt, en vooral dat deze alleen heel machtig is zolang men haar niet een paar treden naar beneden heeft gehaald, verdund en verbrokkeld, om haar zogenaamd te begrijpen. Als men rustig zou kunnen blijven met die reddende flits, alsof men zweeft in zijn licht, zonder zich erop te werpen om hem in kleine intellectuele mootjes te hakken, zou men na enige tijd merken dat het hele wezen van hoogte is veranderd, en dat men een nieuwe zienswijze heeft in plaats van een kleine dode formule. Wanneer men gaat verklaren en uitleggen verdwijnt het transformerende vermogen.

Als de zoekende, in plaats van zich naar zijn pen of penseel te haasten of zich in een stortvloed van woorden te bewegen om het teveel aan ontvangen licht te lozen, er zorg voor draagt zijn stilte en transparantie te bewaren, als hij geduldig is, zal hij de lichtflitsen geleidelijk in zich zien vermenigvuldigen en op de een of andere manier compacter zien worden. Er vormt zich een ander bewustzijn in hem of haar dat zowel de voltooiing als de bron is van het verlichte mentale en het intuïtieve mentale, en van alle menselijke mentale vormen. We spreken nu over het Boven-mentale.

5. Het vijfde niveau, het boven-mentale, is de zelden bereikte top van het menselijk bewustzijn. Het is een kosmisch bewustzijn, maar zonder verlies van het individu. In plaats van alles te verwerpen wat niet binnen zijn huidige wereldmodel past, heeft de zoekende geduldig alle treden van zijn wezen beklommen, in de zin dat 'onder' verbonden blijft met 'boven', zonder breuk in de continuïteit.

Het boven-mentale is de wereld van de goden en de inspiratiebron van de grote godsdienststichters. Daar zijn alle ons bekende godsdiensten geboren, ze zijn ontsproten aan een hoge mentale ervaring in één van haar duizenden facetten.

Want religie, openbaring of spirituele ervaring behoort tot een bepaald gebied. Zij ontspringt niet uit de bliksemschichten van God. Zij die de openbaring belichamen hebben deze niet uit het niets gehaald: het bovenbewuste is het gebied van hun oorsprong. Ook is het de bakermat van de grote artistieke scheppingen. Maar laten we goed onderstrepen dat het nog een mentaal gebied is, ook al is het de top.

Wanneer het bewustzijn zich tot dit plan verheft, ziet het niet langer 'stukje voor stukje', maar kalm, in grote massa's. Het is niet langer het diffuse licht van het verlichte mentale, noch de geïsoleerde flitsen van het intuïtieve mentale, maar, om die prachtige vedische uitdrukking aan te halen: 'een oceaan van stabiele lichtflitsen.' Het bewustzijn is niet langer beperkt door het korte moment van nu en de beperkte ruimte van het gezichtsveld. Het wordt ontsloten, het ziet in een enkele blik de grote uitgestrektheden van ruimte en tijd.

Het verschil met de andere gebieden ligt in de egale kwaliteit en de bijna volledige uniformiteit van het licht: in een verlicht mentaal dat bijzonder ontvankelijk is, zou men bijvoorbeeld een uitgestrektheid of blauwige achtergrond kunnen zien, plotselinge lichtstralen, intuïtieve flitsen, een lichtend ontluiken dat zich verplaatst, soms zelfs hele mentale watervallen, maar dit is een spel van intermitterend licht, niet iets wat stabiel is. Het is de algemene toestand van de grootste dichters die we kennen. Ze hebben een bepaald niveau of ritme bereikt.

Maar voor een bewustzijn dat volledig en blijvend boven-mentaal is, zoals bijvoorbeeld de Vedische Rishi's dat hebben kunnen realiseren, bestaat er geen intermitterend licht meer. Het bewustzijn is dan een massa stabiel licht. Het resultaat daarvan is een ononderbroken universeel zien. Men kent de universele schoonheid, de universele liefde, want alle tegenstrijdigheden van de lagere regionen waren het gevolg van onvoldoende licht of een vernauwing van het licht. Een mens kan langs diverse wegen toegang krijgen tot het boven-mentale bewustzijn: via een religieuze, poëtische, intellectuele, artistieke of heroïsche intensiteit.

Sri Aurobindo was op zoek naar een waar leven hier op aarde. Hij kwam tot de conclusie dat de toppen van het mentale bewustzijn niet voldoende zijn om van het leven een waar leven te maken. Ook als we het boven-mentale bereiken, en de vreugde en de zingende onmetelijkheid daarvan ervaren, blijft er iets knagen. Werkelijke verandering van het menselijke leven is pas mogelijk als de menselijke natuur transformeert. Dat is mogelijk op basis van wat Sri Aurobindo het supra-mentale heeft genoemd. Dat is niet een niveau hoger dan het boven-mentale. Het is geen super-mentaal gebied en het heeft niet te maken met super-opstijgen. Als mens hebben we volgens Aurobindo niet primair een omvangrijker bewustzijn nodig, maar een ander, vernieuwd bewustzijn.

Door dit vernieuwd bewustzijn kunnen we pas echt essentieel anders gaan kijken, essentieel anders gaan denken, essentieel anders gaan doen.

De huidige bewustzijnstransformatie vinden we niet in het bouwen van nieuwe systemen maar deze ligt opgeslagen in onze persoonlijke herinnering! Precies ook waar 'De waarheid van Dzogchen' overgaat.

De waarheid van Dzogchen

Omdat het te dichtbij is, zien we het over het hoofd.

Omdat het te goed lijkt om waar te zijn, kunnen we het niet geloven.

Omdat het zo diep gaat, kunnen we het niet bevatten.

Omdat het niet buiten onszelf is, kunnen we het niet opnieuw verkrijgen.

De waarheid van Dzogchen

De weg naar de persoonlijke verbeeldingskracht!

Omdat het te dichtbij is, zien we het over het hoofd.

Als iemand roept heb je dat gezien en als we dan nog eens kijken en het niet zien dan zijn we op dat moment geen gelijkgestemde. We kunnen niet hetzelfde waarnemen. Pas als je de weg naar binnen met daadkracht genomen hebt kan je het, als je potentieel dit toelaat, gaan zien.

Omdat het te goed lijkt om waar te zijn, kunnen we het niet geloven. *Tijdens deze weg naar binnen ontstaan er spontaan nieuwe inzichten waardoor we direct op een andere manier naar de werkelijkheid gaan kijken. We zien ineens meer pixels en krijgen een sterkere verbeeldingskracht! En dat kan alleen maar van binnenuit ontstaan.*

Omdat het zo diep gaat, kunnen we het niet bevatten.

Als je in een 1 persoonsonderzeeboot naar 11 kilometer diepte gaat kun je met eigen ogen waarnemen dat daar een wereld met levend organisme schuil gaat. Een wereld waarvan wij voor deze duikvlucht het bestaan niet wisten en dachten dat het onmogelijk was! Filmopname bevestigen ons dat de waarneming van deze persoon klopt. Er is dus leven op 11 kilometer diepte!

Omdat het niet buiten onszelf is, kunnen we het niet opnieuw verkrijgen.

Uiteindelijk is je persoonlijke geboorte imprint de allesbepalende factor van de sterkte van je focus. Deze bepaald uiteindelijk tot hoever jouw waarnemingsvermogen kan reiken. Het via de ratio opnemen van kennis van een andere persoon zal, als we het zelf niet vanuit onze diepere lagen kunnen waarnemen of voelen, zinloos zijn. Als jouw geboorte imprint namelijk niet tot zover reikt wordt je een verhalen verteller zonder de essentie ervan werkelijk te begrijpen!

Vooralsnog doen we helemaal niets met mensen die juist deze capaciteiten hebben weten te ontplooiën en dit opstijgen ook daadwerkelijk in hun fysieke leven ervaren hebben. Door een vernieuwd bewustzijn zijn zij ook instaat om vanuit de eenheid van alles wat er is zeer kritische vragen te stellen aan de boegbeelden van de westerse wetenschap en dat vinden zij niet fijn. Tot op de dag van vandaag willen deze boegbeelden niet de dialoog aangaan en dat is in mijn ogen een ongelooflijk zwakte bod. Angst is een slechte raadgever en als ik

de westerse wetenschap moet geloven ook volstrekt onnodig omdat zij precies weten hoe de natuur werkt! En dan toch niet erover willen praten? Ik vind dit onbegrijpelijk en onacceptabel. En dat allemaal in een tijdgeest waar we ons gesteld zien voor hele grote nieuwe uitdagingen waarin we juist alle zeilen bij moeten gaan zetten. Met al onze kennis hebben we kennelijk toch ergens een weeffout gemaakt die door de westerse wetenschap kennelijk als zeer pijnlijk ervaren wordt. Maar geloof me of niet, het is even door de zure appel heen bijten. Het enige wat verandert is de status van de westerse wetenschap.

Deze hele transitie maken we te ingewikkeld waardoor het rendement wederom niet voldoende zal blijken te zijn. Het kan veel simpeler en duurzamer maar dat kan alleen als we de samenwerking opzoeken tussen alle vijf mentale niveaus.

Moeten we wel even gaan begrijpen wat deze twee mensen in hun lezingen laten zien en voelen. Zij leggen deze weeffout bloot

De eerste is een lezing van Rupert Sheldrake 'Science set free': <https://www.youtube.com/watch?v=UPccMlgug8A>

De tweede lezing is van Wubbo Ockels: <http://www.youtube.com/watch?v=eaV-GeAPSIE>

Wubbo Ockels is ons helaas te vroeg overleden maar hij heeft ons gelukkig grote schatten nagelaten. Een van de schatten heeft hij nader toegelicht in zijn lezing. Ik begrijp in essentie waar hij het hier over heeft en hecht er zeer grote waarde aan als wij **zijn droom** zouden gaan duiden op dit essentiële niveau. Hier ligt namelijk de sleutel tot het nieuwe bewustzijn en 'De Nieuwe Aarde'! Iets waar we al heel lang over praten en weten dat deze eraan zit te komen!

Onze huidige tijdgeest zal ons leren of we deze stap daadwerkelijk kunnen gaan zetten. Want eigenlijk is deze stap helemaal niet zo moeilijk als we denken dat deze voor ons zal zijn!

Schiedam, 04-06-2014

Ps omdat we binnen onze ordening afhankelijk zijn van de structuur die ons geboden wordt zal dit vanuit het nieuwe bewustzijn een organische structuur dienen te zijn. Een systeem zoals wij beschreven hebben in ons artikel Business Spiritualiteit: vernieuwende beelden voor duurzame organisaties en ICT:

<http://www.pakua-adviseurs.nl/images/pdf/20101010%20Artikel%20business%20spiritualiteit%20def%203.pdf>